

Drobne wiadomości.

Sześciotygodniowy kurs gorzelnictwa w Krakowie. W stacyi doświadczalnej dla gorzelnictwa i przemysłów pokrewnych przy c. k. państwowej szkole przemysłowej w Krakowie, rozpocznie się dnia 15 maja b. r. sześciotygodniowy kurs gorzelnictwa. Kurs ten obejmuje wykłady: 1. technologii gorzelnictwa, 2. botaniki, 3. kontroli ruchu fabryki, 4. chemii i fizyki, 5. mechaniki, rachunkowości i ustawodawstwa gorzelniczego, 7. ćwiczenia w laboratorium chemicznem, 8. ćwiczenia w laboratorium mikroskopowem. Wpisy odbywać się będą w dniach 15. maja w kancelaryi stacyi doświadczalnej, Kraków, ul. Gołębia 20 I. p.

Oplata za kurs wynosi 50 koron dla krajowców, a 100 kor. dla obcokrajowców. Oplatę tę, a ewentualnie podania o uwolnienie od całkowitej lub częściowej opłaty, odpowiednio udokumentowane należy złożyć przy wpisie.

Bliższych informacji udziela Kierownictwo Stacyi.

Oczyszczanie wód ściekowych za pomocą glinki. Wiadomo każdemu, że wody ściekowe gorzelń, fabryk drożdży prasowanych i browarów, zawierają dużo, zwłaszcza azotowych substancyj organicznych, które na powietrzu gnijąc zasmradzają okolicę, a także często zakażają publiczne wody (jak potoki, stawy zarybione itp.). Szkody, jakie przez to powstają, są niekiedy znaczne. To też w wielu miejscach właściciele takich zakładów albo w własnym interesie sami starają się tym szkodliwym skutkom zapobiedz, albo też często bywają do tego zmuszani sądownie przez cierpiących sąsiadów. Zapobiegać szkodliwym skutkom może jedynie oczyszczanie tych wód. Do wielu sposobów takiego oczyszczania, mniej lub więcej przydatnych i tak samo mniej lub więcej kosztownych, przybył sposób nowy, tani, a, co najważniejsze dla nas, nadający się przede wszystkim dla zakładów fabrycznych niewielkich rozmiarów.

Przy tym sposobie korzysta się z własności pewnych gatunków glinki zupełnego adsorbowania ciał kolloidalnie zawieszonych w wodzie i innych organicznych, oraz wchłaniania pewnych soli jak np. fosforanów.

Jedna z takich glinek miała skład następujący:

Ciał uchodzących przy prażeniu	12·80%
Krzemionki (Si O_2)	46·61 „
Tlenku glinowego ($\text{Al}_2 \text{O}_3$)	96 47 „
„ żelazowego ($\text{Fe}_2 \text{O}_3$)	2·81 „
„ wapniowego	0·41 „
Alkaliów	1·44 „

Postępowanie przy użyciu glinki do oczyszczania wód ściekowych jest następujące:

Zakłada się stawek odpowiednio wielki (stosownie do ilości wód ściekowych), a obok niego na brzegu zbiornik dla całodziennej ilości wody. Odpowiednią dawkę glinki zmielonej lub też w całych kawałkach rozmąca się z niewielką ilością wody i gąszcz ten wlewa do zbiornika, gdzie go się z wodą ściekową wymiesza. Po wymieszaniu odpuszcza się ją do stawku dla osadzenia się glinki. Glinka adsorbuje substancje organiczne, barwiące wodę i cuchnące, a woda staje się czystą i po pewnym czasie może być wpuszczana do wód publicznych bez szkody dla ryb i bydła. Namul, zebrany na dnie stawku, zawierający dużo ciał azotowych i soli kwasu fosforowego, jest znakomitym nawozem.

Dla usunięcia kamienia kotłowego zbudował D ü n k e l b u r g filtr, który wypróbował praktycznie, jak zapewnia, z dobrym skutkiem. Filtr zbudowano z żelazobetonu; ma on 4·5 m. średnicy i 4 m. wysokości. Zawiera on pionową warstwę szutru rozmaitej grubości, i 0·6 m. grubą warstwę koksu. Woda przepływa przez filtr poziomo w ilości 200 m.³ na 24 godzin. Koks działa rozkładczo i zatrzymuje w sobie węglan wapniowy oraz bardziej jeszcze szkodliwe sole magnowe w postaci krzemianów. Potrzebny do tego kwas krzemowy pochodzi z roztworu potasowego szkła wodnego, który się wpuszcza do wody kroplami. Koks odżelezia też wodę zupełnie. Filtr powyższy jest od 10 miesięcy bez przerwy w ruchu.

Wywóz i dowóz ziemniaków w Austro-Węgrzech w r. 1909. Niktby nie przypuścił, że monarchia Austro-Węgierska dowozi czasem ziemniaki z poza granic państwa, a jednak tak jest, jak dowodzi statystyka handlowa. Stosunki dowozu i wywozu tego płodu rolniczego przedstawiają się następująco:

Rok		Przywóz	Wywóz
1908	Cetnarów metr.	366 258	454.340
	Wartość w kor.	3,387.887	4,089.060
1909	Cetnarów metr.	1,134.641	269.686
	Wartość w kor.	10,495.429	2,696.860

Przywożono z zagranicy głównie do Austrii, wywożono zaś z Węgier. Przywożono głównie z Niemiec (38%), z Rosyi (26·5%) oraz z Włoch (13%). Nie potrzeba dodawać, że importowano przeważnie młode ziemniaki na jarzynę.